

TOT UN POBLE EN MOVIMENT

L'abril ha vist expressions de la vitalitat popular i de lluita a quasi la totalitat del territori. Els Països Catalans hem demostrat ser un poble viu i en moviment, amb al la fermesa suficient per no aturar-nos fins assolir la llibertat

Mobilitzacions contra les nuclears arreu del territori

La catàstrofe de la central de Fukushima no només ha tornat a posar damunt de la taula el debat al voltant de l'energia nuclear, sinó que ha donat nova empenta al col·lectiu que duïen dècades demanant el tancament de les centrals productores, com hem vist les darreres setmanes a diferents punts dels Països Catalans.

>> Països Catalans 7

EL Passeig Il·lús Companys fou escenari d'una gran festa anti-nuclear

PAÏSOS CATALANS

El sector públic es mobilitza contra les retallades

>> Països Catalans 6

SUMARI

Abril reivindicatiu

Manifestacions, trobades, acampallengues i consultes sobre la independència: l'abril ens deixa una mostra de la gran vitalitat dels Països Catalans.

>> Països Catalans 4, 5, 6 i 7

200 números de L'ACCENT

Amb motiu dels 200 números, conversem amb tres dels fundadors de L'ACCENT que hui encara estan a la redacció.

>> En Profunditat 8 i 9

La Guerra de les Galàxies

Yuri Gagarín va ser el primer ésser humà en eixir del planeta i observar-lo des de fora mentre li donava la volta. 50 anys després la carrera espacial ha entrat en decadència.

>> Ciència i Tecnologia

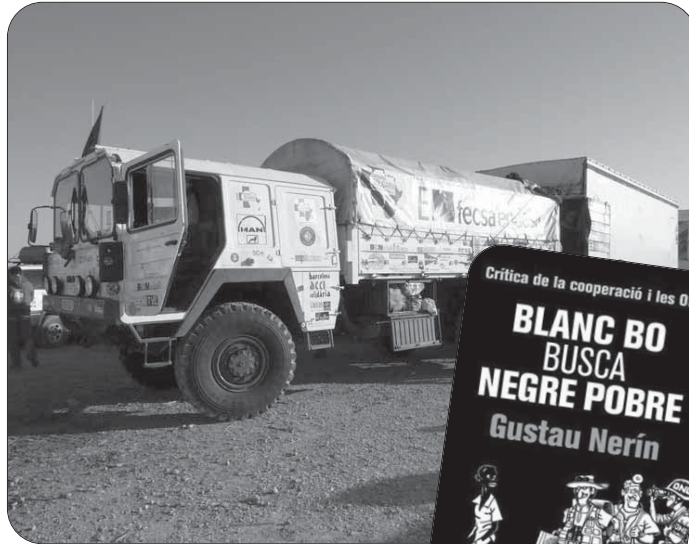
La ressenya de la quinzena Blanc bo busca negre pobre

La cooperació al desenvolupament a l'Àfrica a debat

Josep Maria Solé Soldevila BARCELONA

En els darrers dies, el llibre d'un antropòleg instal·lat a Guinea Equatorial ha despertat un interès per part dels mitjans de comunicació de masses poc usual. En Gustau Nerín, que va estudiar a la Universitat de Barcelona, fa vora 20 anys que va començar a visitar l'ex-colònia espanyola i, poc a poc, hi ha anat arrelant. Fruit de les seves estades ha publicat diversos llibres que, d'una manera o altra, hi fan referència. Ara, després d'anys de treballar com a consultor en projectes de cooperació i d'observar i analitzar el funcionament del que anomena indústria del desenvolupament - i el president del Banc Mundial "negoci del desenvolupament", ha publicat *Blanc bo busca negre pobre* (Edicions La Campana), un llibre que planteja, de manera a voltes potser massa provocadora, el paper de l'ajuda al desenvolupament a l'Àfrica, tant si aquesta està gestionada directament pels estats com a través d'altres organismes com ara les ONG.

El llibre està dividit en 10 capítols temàtics que aborden problemàtiques diferents com ara l'ús de les campanyes publicitàries per part de les ONG, el perfil dels cooperants, el resultat final dels projectes que s'hi desenvolupen, la relació entre la cooperació i els seus suposats beneficiaris, el disseny de les polítiques de cooperació... És a dir, que fa un repàs al conjunt d'elements que componen aquest "negoci". Però l'anàlisi d'aquest conjunt de factors que intervenen en l'a-

juda al desenvolupament sovint es fa pel broc gros, generalitzant, i sense posar exemples concrets. En d'altres ocasions sí que la crítica és més precisa i, per tant, el treball guanya en rigor. És probable que les característiques mateixes del llibre no permetin una exhaustivitat que obligaria a l'ús d'alguns instruments que es considera que allunyen el lector del producte que es vol vendre com ara les referències bibliogràfiques o les notes al peu de pàgina, però precisament perquè el tema tractat és delicat potser hagués calgut ser més

acurat en l'exposició, fugir de la polèmica banal per endintrar-se en la crítica profunda, estructural, al model de cooperació, una qüestió que, per altra banda, també té el seu espai.

El més interessant del llibre és doncs quan en Gustau Nerín exposa, amb noms i cognoms, els responsables a l'ombra de les polítiques de cooperació al desenvolupament. Que, a grans trets, tota l'ajuda internacional

segueixi uns mateixos criteris, no és una casualitat sinó que és fruit del paper preponderant del Fons Monetari Internacional (FMI) i del Banc Mundial (BM) en el seu disseny. Un cop han establert les prioritats, les diferents agències de les Nacions Unides (UNICEF, UNESCO, PNUD...) i amb elles la pràctica totalitat d'organismes que treballen en el camp de l'ajuda al desenvolupament, es disposen a aplicar les doctrines elaborades pel FMI i pel BM. Unes doctrines que no busquen altre cosa que la "difusió del capitalisme" sempre seguint el discurs segons el qual "perquè hi hagi desenvolupament cal una obertura dels mercats i una privatització de les empreses públiques". Ara bé, malgrat que el conjunt del treball respira pessimisme i humor negre, l'autor finalitza el llibre afirmant que no només un altre món és possible sinó que és inevitable, un projecte que haurà de passar, forçosament, per un canvi estructural de les injustes relacions entre el Nord i el Sud.

"El més interessant del llibre és quan en Gustau Nerín exposa, amb noms i cognoms, els responsables a l'ombra de les polítiques de cooperació al desenvolupament"

Història

80 anys de la II República espanyola

Borja Català MANISES

Sense que la majoria dels mitjans de comunicació se'n fera massa ressò, el passat dijous 14 d'abril es varen complir 80 anys de la proclamació de la II República espanyola. El tràgic final d'aquest intens període de la nostra història -tres anys de brutal guerra i gairebé 40 de dictadura feixista- i el vergonyós oblit de la transició no han impedit que arribi fins als nostres dies el record de la segona i, fins ara, darrera experiència republicana de l'Estat espanyol, una etapa en què es van depositar moltes esperances de canvi que van topar amb l'oposició bel·ligerant dels sectors més reaccionaris de la societat.

El diumenge 12 d'abril de 1931 es van celebrar a tot l'Estat espanyol eleccions municipals. Enrere quedaven ja els set anys de la dictadura del general Miguel Primo de Rivera (1923-1930). Amb una oposició organitzada al voltant del pacte de Sant Sebastià i enmig d'una greu crisi econòmica, les candidatures republicano-socialistes van guanyar a la majoria de les capitals de província. Aquests comicis van ser plantejats com un plebiscit al voltant de la monarquia i, a la vista dels resultats, el 14 d'abril es procla-

mava la segona república, es creava un govern provisional encapçalat pel catòlic Niceto Alcalá Zamora i Alfons XIII marxava a l'exili.

A València fou Sigfrid Blasco-Ibáñez, fill petit del don Vicent, l'encarregat de proclamar el nou règim des del balcó de l'ajuntament. De matí Lluís Companys, d'Esquerra Republicana de Catalunya, formació victoriosa al Principat, ho féu des del consistori barcelonès. Al migdia, Francesc Macià, del mateix partit que Companys, proclamà des

dels balcó del Palau de la Generalitat la República catalana, integrant de la federació ibèrica. Dos dies més tard va retirar aquesta proclamació per donar pas a la Generalitat provisional.

El primer govern republicà, format per socialistes i republicans i liderat per Manuel Azaña dugué a terme una política reformista que xocà frontalment amb l'església, la cúpula de l'exèrcit i els terratinents per assumptes com ara la legalització del divorci, la dissolució de la companyia de

Jesús i l'expropiació dels seus béns, la reforma agrària, l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya o el fort impuls a l'educació primària. En 1932 el general Sanjurjo donà un fallit colp d'estat i en 1933 es va produir a Casas Viejas (Cadis) una revolta camperola de caire anarquista que fou brutalment reprimida, cosa que provocà la caiguda d'Azaña.

En 1933, i ja amb les dones amb dret a vot, les eleccions foren guanyades per la dreta, la qual formà govern amb els radicals. El nou executiu féu tornar enrere moltes de les mesures aprovades per l'anterior. En octubre de 1934 es va iniciar una revolució obrera a Astúries que fou derrotada de manera salvatge per l'exèrcit, comandat pel general Franco. Aquell mateix mes, Lluís Companys proclamà l'Estat català de la República Federal Espanyola, proclamació fallida que acabà amb la suspensió de l'autonomia i l'empresonament dels membres del govern autonòmic.

En febrer de 1936 hi hagué noves eleccions estatals que foren guanyades pel Front Popular, el qual atorgà una ampla amnistia als implicats en la revolució de 1934. Cinc mesos més tard, amb l'alçament militar de Franco, Mola i Goded, entre d'altres, començà la guerra civil.